

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Te leven op duizend plaatsen. Jo Otten 1901-1940

Groenewegen, R.

Citation

Groenewegen, R. (2011, September 29). *Te leven op duizend plaatsen. Jo Otten 1901-1940*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/17887>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/17887>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Stellingen

1. De relatief grote aandacht die Menno ter Braak, E. du Perron en H. Marsman postuum ten deel viel, heeft ons zicht op de Nederlandse literatuur ten tijde van het interbellum aanzienlijk ingeperkt. Als indirect gevolg van een te eenzijdige focus op deze 'drie vrienden' zijn tal van schrijvers en dichters uit die periode verdwenen in de coulissen van onze literatuurgeschiedenis. Ons beeld van deze periode is daarom aan revisie toe.
2. Jo Otten is door vrijwel alle na-oorlogse geschiedschrijvers schromelijk over het hoofd gezien. Bestudering van zijn - modernistische - werk zou onze kijk op de Nederlandse literatuur uit de jaren dertig van meer diepte kunnen voorzien.
3. Op basis van het feitenmateriaal kan worden geconcludeerd dat Jo Otten, in afwijking van wat soms wordt vernomen, geen fascist was.
4. In *Het Vaderland* bepaalde Ter Braak op basis van een al te rigide persoonlijkheidscriterium (of ventisme) wat 'goed' en 'fout' was in onze literatuur. Daarmee heeft hij als literaire autoriteit (de ontwikkeling van) het modernisme in de Nederlandse literatuur schade toegebracht.
5. Een nadere bestudering van de letterkundige kronieken die Victor van Vriesland tussen 1931 en 1938 in de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* publiceerde, levert een kleurrijker beeld van de Nederlandse literatuur uit de jaren dertig op. Het valt J.J. Oversteegen daarom aan te rekenen dat hij Van Vriesland in zijn gezaghebbende studie *Vorm of vent* (1969) buiten beschouwing heeft gelaten.
6. Om meer grip te krijgen op het literaire, het culturele en het politiek-maatschappelijke leven van Rotterdam gedurende het interbellum zou er onderzoek moeten worden verricht naar de vele activiteiten van sociëteit de Rotterdamsche Kring. Het is een historische omissie van de eerste orde dat dit nog altijd niet gebeurd is.
7. De nieuw-zakelijke roman *Sjanghai* (1933) van W.A. Wagener is het belangrijkste specimen van de modernistische literatuur die tijdens het interbellum in Rotterdam werd voortgebracht.
8. Rotterdam koestert zijn literair-culturele verleden niet. De aandacht beperkt zich doorgaans tot de naoorlogse literatuur en haar beoefenaars. Wat betreft de periode die voorafgaat aan 1940 wordt er veel literair-historisch overschrijfwerk verricht.
9. Vergeten schrijvers zijn zeker niet altijd dezelfde als tweederangs schrijvers.
10. Het onderwijs in de geschiedenis van onze letterkunde in de bovenbouw van het havo en vwo is dertien jaar na de invoering van de Tweede fase een stille dood gestorven.